

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITON LIITTOHALLITUS RIISTÄISI ÄÄNIOIKEUDEN PIENILTÄ YHDISTYKSILTÄ (10.10.2007)

Liittohallitus päätti kokouksessaan 22.9.2007 esittää liiton sääntöihin ”tarkennuksia”. Jäsenyhdistysten äänivaltaa koskevat ”tarkennukset”, siis oikeasti sääntöjen muutosesitykset, kuuluvat näin:

1. Liittokokousedustajia saa lähettää yhden alkavaa 50 maksanutta jäsentä kohti (nykyisin alkavaa 100 jäsentä kohti; liiton säännöt 7 §, kohta 7);
2. Ensimmäisen äänivaltaisen liittokokousedustajan saa lähettää kuitenkin vasta, kun liittokokousta edeltävän vuoden liittomaksu on maksettu vähintään 10 yhdistyksen jäseneltä (tällaista kynnystä ei ole nykyisissä säännöissä);
3. Liittokokousedustajia saa lähettää enintään 7 (suurten yhdistysten äänivaltaleikkuri, nykyisin 6; liiton säännöt 7§, kohta 7).

Muutosesitykset on räätälöity autoritaariseen kuosiin, kolmelle liiton suurimmalle jäsenyhdistykselle (Helsingin, Karkkilan ja Tampereen Vapaa-ajattelijat). Esitykset ovat kauttaaltaan vapaa-ajattelun vastaisia ja painavat yhä alemmas liiton pieniä yhdistyksiä, joista liittohallitus ei ole tähänkään asti piitannut sekä korottavat kynnystä hakeutua liiton jäsenyhdistykseksi.

Vuoden 2006 lopussa liitossa oli 28 jäsenyhdistystä. Näiden yhdistysten maksavien henkilöjäsenten (muuta jäseniä ei olekaan) määrä, joista on tilitetty liittomaksu liitolle, vaihteli yhdistyksittäin välillä 0-292 ja oli yhteensä 1 397. Jäsenmäärän keskiarvo oli n. 50 jäsentä ja mediaani vain 28 jäsentä. Alle kymmeneltä jäseneltä oli liittomaksun tilittänyt yhdeksän jäsenyhdistystä:

Länsi-Uudenmaan ateistit ry	8
Seinäjoen Vapaa-ajattelijat ry	8
Varkauden Vapaa-ajattelijat ry	6
Joensuun seudun Vapaa-ajattelijat ry	5
Lappeenrannan ja ympäristön vapaa-ajattelijat ry	5
Vapaa-ajattelijain liiton Vuoksenlaakson yhdistys ry	5
Vaasan Vapaa-ajattelijat ry	4
Helsingin yliopiston vapaa-ajattelijayhdistys Prometheus ry	2
Pohjois-Savon vapaa-ajattelijat ry	0

Kymmenen maksavan jäsenen rajalla oli Porvoon seudun Vapaa-ajattelijat – Borgånejdens fritänkare ry. Seuraava yhdistys, Satakunnan Vapaa-ajattelijat ry, oli jo loitompana rajasta 20 maksavalla jäsenellään.

Alla olevassa taulukossa on esitetty jäsenmäärät vuosilta 2002 ja 2006. Sarake 1 kertoo edustajien lähettämisoikeudesta nykyisten sääntöjen mukaan, jos laskentaperuste olisi vuoden 2006 tilitetyt liittomaksut. Sarake 2 kertoo edustajien lähettämisoikeuden siinä tapauksessa, että edustajia saisi lähettää yhden alkavaa 50 jäsenmaksun maksanutta jäsentä kohti. Viimeinen sarake 3 ilmaisee edustajien lähettämisoikeuden, jos liittohallituksen esittämät sääntömuutokset olisivat voimassa.

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITTO RY
Jäsenyhdistysten jäsenmäärät vuosina 2002 ja 2006

Yhdistys	A/02	B/02	YHT./02	YHT./06	Huomautuksia	1	2	3
Forssan Vapaa-ajattelijat ry	50	13	63	42		1	1	1
Helsingin Vapaa-ajattelijat ry	210	10	220	292		3	6	6
HY:n vapaa-ajattelijayhdistys Prometheus ry	0	0	0	2		1	1	0
Joensuun seudun Vapaa-ajattelijat ry	Yhdistys ei toimi.			5		1	1	0
Kainuun Vapaa-ajattelijat ry	43	11	54	48		1	1	1
Karkkilan Vapaa-ajattelijat ry	227	65	292	283		3	6	6
Kemin Vapaa-ajattelijat ry	59	48	107	99		1	2	2
Keski-Suomen Vapaa-ajattelijat ry	31	6	37	37		1	1	1
Keski-Uudenmaan Vapaa-ajattelijat ry	14	4	18	24	Vanha nimi Järvenpään Vapaa-ajattelijat ry	1	1	1
Kotkan Vapaa-ajattelijat ry	101	200	301	50		1	1	1
Kymin Vapaa-ajattelijain Yhdistys ry	Jäsenistö yhdistetty Kotkan Vapaa-ajattelijoihin.					-	-	-
Lahden Vapaa-ajattelijat ry	44	6	50	54		1	2	2
Lappeenrannan ja -ympäristön Vapaa-ajattelijat ry	4	0	4	5		1	1	0
Luoteis-Lapin Vapaa-ajattelijat ry	-	-	-	39	Hyväksytty jäseneksi 1.1.2006 lukien.	1	1	1
Länsi-Uudenmaan ateistit ry	6	4	10	8	Vanha nimi Lohjan seudun vapaa-ajattelijat ry	1	1	0
Nokian Vapaa-ajattelijat ry	20	11	31	23		1	1	1
Oulun seudun Vapaa-ajattelijat ry	18	0	18	35		1	1	1
Pohjois-Kymen Vapaa-ajattelijat ry	5	0	5	46		1	1	1
Pohjois-Savon Vapaa-ajattelijat ry	24	0	24	0		0	0	0
Porvoon seudun vapaa-ajattelijat ry	Yhdistys ei toimi.			10		1	1	1
Pääkaupunkiseudun ateistit ry	26	-	26	35	Vanha nimi Pääkaupunkiseudun vapaa-ajattelijat ry	1	1	1
Raision Vapaa-ajattelijat ry	29	5	34	23		1	1	1
Salon seudun Vapaa-ajattelijat ry	9	0	9		- Yhdistys purettu 2003.	-	-	-
Satakunnan Vapaa-ajattelijat ry	-	-	-	20	Yhdistys perustettu 2003.	1	1	1
Seinäjoen Vapaa-ajattelijat ry	6	0	6	8		1	1	0
Tampereen Vapaa-ajattelijat ry	93	16	109	162		2	4	4
Turun Vapaa-ajattelijat ry	43	8	51	32		1	1	1
Vaasan Vapaa-ajattelijat ry	3	2	5	4		1	1	0
Vapaa-ajattelijain liiton Vuoksenlaakson yhdistys ry	0	0	0	5		1	1	0
Varkauden Vapaa-ajattelijat ry	5	0	5	6		1	1	0
Yhteensä 28 toimivaa yhdistystä	1070	409	1479	1397		32	42	34

Luvut perustuvat maksettuihin liittomaksuihin. Todelliset jäsenmäärät voivat olla hieman suurempia, sillä joitakin jäseniä on voitu vapauttaa jäsenmaksun maksamisesta tai aivan uusilta jäseniltä ei vielä ole peritty jäsenmaksua tms.

Numeroinen vuoden 2006 osalta on julkaistu liiton toimintakertomuksessa vuodelta 2006. Liiton jäsenyhdistysten jäsenmäärä laski neljässä vuodessa 82 jäsenellä eli 5,5 prosenttia.

Huomio. Pääkaupungin ateistit ry on erotettu liitosta 2007, joten sillä ei ole enää äänioikeutta liittokokouksessa, ellei yhdistys jollakin tavalla tule uudelleen liiton jäseneksi.

Laati: Kimmo Sundström

Havaitaan, että äänivalta on nykyisten sääntöjen mukaan hajallaan. Tältä osin säännöt ovat olleet voimassa vuosikymmeniä. Jokaisella jäsenyhdistyksellä, joka on tilittänyt edes yhden liittomaksun, on oikeus lähettää vähintään yksi edustajansa liittokokoukseen. Näin heillä on mahdollisuus vaikuttaa liiton toimintalinjoihin ja saada mukanaolon kokemus. Aivan kaikki yhdistykset eivät kuitenkaan ole aina lähettäneet edustajaansa liittokokoukseen. Tämäkin valinta on mahdollista tehdä jäsenyhdistyksen omin päätöksin. Nykysääntöjen mukaan Helsingin, Karkkilan ja Tampereen yhdistyksillä olisi yhteensä 8 ääntä eli 25 prosenttia kaikista äänistä.

Mikäli suurten yhdistysten suhteellista äänivaltaa kasvatettaisiin, kokonaisäänimäärä kasvaisi 42:een. Tällöin kolmella suurimmalla yhdistyksellä olisi yhteensä 16 ääntä eli 38 prosenttia kaikista äänistä.

Jos vielä yhdeksältä pienimmältä yhdistykseltä riistettäisiin äänioikeus ja suurten yhdistysten äänivaltaa samanaikaisesti lisättäisiin, kaikkien äänien lukumäärä olisi 34. Kolme suurinta yhdistystä saisi näistä yhteensä 16 ääntä. Kolmella suurella on muutamia satelliitteja, jotka kannattavat kolmen suuren edustamaa autoritaarista järjestökäytäntöä. Jo kaksi satelliittien tukiaäntä riittäisi siihen, että kolme suurta yhdistystä saisivat liittokokouksessa yksinkertaisen äänenemmistön. Näin ainakin neljällä yhdistyksellä olisi yksinkertainen äänenemmistö, eikä lopuilla yli 20 yhdistyksellä olisi yhtenäisinkään mahdollisuutta saada mitään esityksiään hyväksytyiksi, jos muut

niitä vastustaisivat.

Hallituksen sääntömuutosesitys oli odotettu. Vapaa-ajattelijain liitto näivetetään tällä tavalla hitaasti mutta varmasti. Liiton laillisuus- ja itsenäisyysliikkeen mielestä liiton tulisi tukea pienten yhdistysten kasvua ja myöskin myöntää taloudellisia avustuksia näille erilaisiin hankkeisiin. Laillisuus- ja itsenäisyysliikkeen jäsenit eivät kannata autoritaarista toimintalinjaa.

Kimmo Sundström